

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA
U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2008. GODINU

Broj: 01/03-08-16-1-444/09

Sarajevo, travanj 2009. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Planirani i izvršeni proračun	6
5.	Javne nabave	7
III.	KORESPONDENCIJA	8

Privitak: Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća Institucije ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH (u daljnjem tekstu: Institucija) i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31.12. 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Institucije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija Bosne i Hercegovine broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usuglašenost poslovanja Institucije sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o usuglašenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Institucije prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Institucije u tijeku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na slabosti u provođenju pojedinih procedura javnih nabava (točka 5. Izvješća).

Sarajevo, 23.04.2009. godine

Zamjenik glavnog revizora
Dževad Nekić

Glavni revizor
Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Zakonom o zaštiti potrošača ("Službeni glasnik BiH" broj: 25/06) definiran je Ombudsman za zaštitu potrošača u BiH (u daljnjem tekstu: Institucija) kao neovisna institucija uspostavljena s ciljem promidžbe dobrog i efikasnog provođenja politike zaštite potrošača u BiH. Institucija ima status pravne osobe sa svim pravima i odgovornostima iz svoje nadležnosti. Institucijom rukovodi ombudsman koji je odgovoran za trošenje proračunskih sredstava i zakonitost rada. Unutarnje ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta, kao i način rada Institucije utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova koji donosi ombudsman uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. U okviru svoje nadležnosti, Institucija obavlja poslove, a naročito:

- pruža informacije o pravima i obvezama potrošača i daje podršku udruženjima potrošača u njihovim aktivnostima;
- prati ili predlaže aktivnosti u svezi s odnosom kompanija - potrošač, kako je regulirano Zakonom o zaštiti potrošača, propisima koji reguliraju obligacijske odnose ili nekim drugim zakonom;
- istražuje aktivnosti na tržištu usmjerene prema potrošaču po službenoj dužnosti ili tragom žalbi i koordinira svoje aktivnosti sa entitetskim tržišnim inspekcijama;
- donosi odluke i poduzima druge mjere u slučajevima pritužbi potrošača ili kršenja dobrih poslovnih običaja;
- preporučuje uporabu određenih uvjeta ugovora u ugovorima koji se koriste u posebnim sektorima poslovanja;
- pregovara sa predstavnicima određenih trgovinskih udruga o modelima ugovora koji se primjenjuju u specifičnim sektorima poslovanja;
- predlaže i inicira rješavanje potrošačkih sporova primjenom mehanizma za alternativno rješavanje sporova;
- predlaže Vijeću za zaštitu potrošača BiH i Vijeću ministara BiH potrebna poboljšanja Zakona o zaštiti potrošača te doprinosi usmjeravanju i efikasnosti politike u području zaštite potrošača;
- istražuje utjecaj drugih inicijativa organa vlasti na zaštitu potrošača.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Institucije za 2007. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i Instituciji je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Institucija je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavila Odgovor o poduzetim aktivnostima radi

nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu i preporuke dane u pismu rukovodstvu za 2008. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Institucija je sačinila dokument okvirnog proračuna Institucije, doradila postojeće interne akte i usvojila nove akte koji su nedostajali u 2007. godini (Pravilnik o internoj kontroli, Pravilnik o postupku izravnog sporazuma i registar javnih nabava; uspostavljena je komunikacija sa Agencijom za javne nabave BiH; uvedeno je mjesečno izvješćivanje kontinuiranog praćenja izvršenja proračuna.

Realizacija preporuka u tijeku:

- Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova usvojen je 13.03.2008. godine. U tijeku su aktivnosti popune potrebnih kadrova sukladno sistematizaciji radnih mjesta.

3. Sustav internih kontrola¹

Institucija je unaprijedila sustav internih kontrola, usvojen je Pravilnik o internoj kontroli (broj: 01-1-02-256/08 od 29.09.2008. godine) i niz drugih internih akata, pravila i procedura koji reguliraju značajne troškove potrošnje. Također, pokrenute su aktivnosti upošljavanja potrebnih kadrova. Uočene slabosti sustava internih kontrola odnose se na propuste vezane za planiranje proračuna i provođenje procedura javnih nabava.

Preporuka: Rukovodstvo Institucije treba da i dalje jača i dograđuje sustav internih kontrola u svim poslovnim procesima. Uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola najviše će koristiti rukovoditelju Institucije jer takav sustav osigurava zakonitost poslovanja u svim segmentima.

4. Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun Institucije za 2008. godinu odobren je u iznosu 657.606 KM, a realiziran u iznosu 317.757 KM, što je manje za 339.848 KM od planiranog ili sa 48% (vidjeti tablicu 'Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu' u privitku br. 1.). Tijekom 2008. godine nije vršena promjena strukture rashoda.

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali uposleni sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskih izvješća i 3) usuglašenost sa primjenjivim zakonima i propisima.

Institucija je počela sa radom u veljači 2007. godine. Prvi Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova usvojen je 13.03.2008. godine. Zbog kašnjenja sa usvajanjem istog, kasnilo se i sa implementacijom sistematizacije radnih mjesta. Institucija nije izvršila popunu radnih mjesta sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova (planirano 10 uposlenih, ostvareno 4 uposlenih) što je utjecalo na nizak postotak realizacije proračuna.

Preporuka: Institucija treba unaprijediti sustav internih kontrola ovog procesa i procijeniti optimalan broj izvršitelja i realan iznos potrebnih sredstava.

5. Javne nabave

Revizija je ustanovila slabosti sustava internih kontrola u dijelu provođenja procedura javnih nabava koje nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvješća i pravilnost poslovanja. Ipak skrećemo pozornost rukovodstvu da poduzme odgovarajuće mjere kako se uočene slabosti ne bi ponavljale.

Navedeni propusti odnose se na proceduru izbora dobavljača za gorivo i nabavu roba i usluga prema Odluci br. 01-1-12-162/08 od 09.05.2008. koja obuhvata nabavu računalne opreme, usluge održavanja računalne opreme, nabavu softvera, nabavu računalnog materijala i nabavku ostalih uredskih strojeva.

Dalje je ustanovljeno da je Institucija za dvije procedure konkurentskog zahtjeva objavila Obavještenje o nabavi u „Službenom glasniku BiH“, a nije uputila konkurentske zahtjeve za dostavljanje ponuda sukladno članku 46. stavak 1. Zakona. Navedene procedure odnose se na: usluge pranja vozila (ukupni troškovi iznose 833,00 KM) i nabavu prema Odluci broj 01-1-12-190/08. od 02.06.2008. koja se odnosi na nabavu materijala za čišćenje, ostalog potrošnog materijala i unutarnje reprezentacije (u ukupnom iznosu cca 3.000 KM).

Preporuka: Institucija treba analizirati uočene propuste kako bi osigurala dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama i kako se isti propusti ne bi više ponavljali. Sugeriramo konsultiranje Agencije za javne nabave BiH za sve nejasnoće i dvojbe tijekom provođenja procedura nabava.

III. KORESPONDENCIJA

Instituciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Institucija nije dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji. Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Munevera Baftić, viši revizor

Mirela Bošnjak, revizor

Anisa Fejzić, pomoćni revizor

Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

INSTITUCIJA OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA U BIH

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Promjena strukture proračuna	Ostala povećanja proračuna	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	Postotak (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	607,605	0	0	607,606	267,835	339,770	44
1.	Plaće uposlenih	251,319	0	0	251,319	132,041	119,278	53
2.	Naknade troškova uposlenih	87,283	0	0	87,283	18,293	68,990	21
3.	Putni troškovi	43,817	0	0	43,817	3,842	39,975	9
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	30,185	0	0	30,185	7,499	22,686	25
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	19,834	0	0	19,834	1,490	18,344	8
6.	Nabava materijala	32,132	0	0	32,132	8,476	23,656	26
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	12,658	0	0	12,658	4,555	8,103	36
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	44,413	0	0	44,413	44,328	85	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	21,908	0	0	21,908	6,417	15,491	29
10.	Izdaci za osiguranje	4,869	0	0	4,869	2,655	2,214	55
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	59,187	0	0	59,187	38,239	20,948	65
II.	Kapitalni izdaci	50,000	0	0	50,000	49,922	78	100
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	50,000	0	0	50,000	49,922	78	100
4.	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves. održavanje	0	0	0	0	0	0	0
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
IV.	Ukupan proračun	657,606	0	0	657,606	317,757	339,848	48
	Broj uposlenih	10			10	4	6	40